

Ľupčianske zvesti

www.slovenskalupca.sk

18. ročník

OBECNÉ NOVINY OBYVATELOV, RODÁKOV A PRIATELOV OBCE SLOVENSKÁ ĽUPČA

číslo 5-6 | júl-august 2016

AKTUÁLNE V OBCI

Pes, najlepší priateľ človeka

2

HISTÓRIA OBCE

Stretnutie generácií na Kališti

7

ZO ŽIVOTA OBCE

Kritika, hejtovanie, hejter

9

ŠPORT

Výsledky našich futbalistov

12

Otvorenie letnej sezóny 2016 na hrade Ľupča

Na hrade Ľupča sa otvára ďalšia letná turistická sezóna od 1. júla 2016.

Na základe rekordného počtu návštevníkov v mesiaci jún môžeme očakávať zvýšený záujem o prehliadky. Tento záujem je určite ovplyvnený bezpečnostnou situáciou vo svete, keď sa mnoho Slovákov rozhodlo dovolenovať doma a spoznávať tak krásy Slovenska. Slovensko

prejavujú aj priaznivci cesty č. 66. V poslednej dobe sa hrad stal cieľom plánovaných návštev maďarských turistov. Hrad bol dokonca zaradený do ponuky cestovných kancelárií, ktoré ponúkajú produkt vo forme poznávacieho zájazdu za bankskými mestami a hradmi v ich okolí.

Hradný areál bude otvorený každý deň okrem pondelka, keď v objektive prebiehajú sanitárne práce,

ktoré vyvinul slovenský výrobca z Banskej Bystrice. Káva a produkty budú pripravované profesionálnym spôsobom a budú podávané veľmi príjemným personálom. Do portfólia suvenírov sme zaradili nové produkty z dreva a veríme, že úspech zaznamená aj nová ručne maľovaná mapa okolia hradu.

Autor: Mgr. Vladimír Homola,
kastelán hradu Ľupča

je navyše pokladané za bezpečnú krajinu, takže úbytok zahraničných návštevníkov neočakávame. Českí turisti hrad vyhľadávajú najmä počas splavu rieky Hron, záujem

Vstup do hradu je možný len so sprievodcom, a to každú pol hodinu od 10:00 do 15:30 hod. Výška vstupného ostala nezmenená, a to pre dospelých 2 €, deti a dôchodcovia 1€. Pre väčšie skupiny máme v ponuke skupinové zľavy, deti do 6 rokov, dôchodcovia nad 70 a ZŤP majú vstup do hradu bezplatný.

Pre návštevníkov sme pripravili viacero noviniek. Napríklad pred vstupnou bránou si budú môcť vychutnať originálne občerstvenie, ktoré bude riešené prostredníctvom „coffee bike“. Bicykel má zaujímavý retro dizajn, ktorý určite zatriktní zázemie hradu. Tento bicykel predstavuje originálne riešenie,

Obec Slovenská Ľupča
vás pozýva na

ANNABÁL

23. júla 2016
park pri MKS

od 18:00 do 2:00 hod.

program: **ZUŠ, heligónky**

hrá **DJ DIDI** vstup **ZADARMO**

o občerstvenie je postarané
v prípade nepriaznivého počasia sa akcia koná
v spoločenskej miestnosti MKS

Máme nové pohľadnice

V kancelárii správcu majetku si môžete zakúpiť nové pohľadnice našej obce.

SSE upozorňuje

Ďalšia odstávka elektr. energie.

26.7.2016 v čase od 7:30 do 16:00 hod. bude vypnutý elektrický prúd na Lupčianskej ulici
27.7.2016 v čase od 7:00 – do 14:30 na Tehelnej ulici.

Pes, najlepší priateľ človeka

Táto veta v sebe ukrýva veľkú a hlbokú pravdu. Už od dávnych čias prinášajú psy do životov svojich pánov sporenie a dodávajú im celkom iný, lepší rozmer. Veľa ľudí je presvedčených, že mať psa znamená v prvom rade kopu povinností a stratu slobody. Je pravda, že mať doma psíka je veľmi zodpovedné a neraz časovo náročné. Psičkári však vedia oceniť, ako veľa každému z nich jeho štvornohý kamarát do života dal a koľko radosti doniesol do jeho domova. Žijeme v spoločnosti s inými ľuďmi, a tak aj musíme rešpektovať potreby iných. Čistota prostredia a krása je veľmi dôležitá pre kultúrnu a zdravú spoločnosť, ku ktorej patrime. Psie exkrementy môžu obsahovať rôznych cudzopasníkov (pásomnice, hlísty...) a spôsobovať choroby, napriek tomu, že vy chováte psíka v čistote. Chceme žiť v peknom a zdravom

prostredí, kde to nesmrdí a kde sa nemusíme báť poprechádzať sa po trávniku alebo len prejsť po chodníku bez toho, aby sme si museli dávať pozor do čoho stupíme alebo obchádzať to, čo po psovi zostalo. Žiaľ, skutočnosť, a to nie len v našej obci je mnohokrát iná. Preto niet o čom diskutovať. Zbierať exkrementy po svojich „miláčikoch“ musí každý majiteľ psa. Stručne a jasne sa o tom píše vo všeobecne záväznom nariadení o ochrane verejného

poriadku na území obce Slovenská Lupča č. 2/2013, §4, č. 3, písm. a. Hovorí sa v ňom:

„V záujme ochrany verejného poriadku na území obce sa zakazuje okrem iného aj nechávať psov alebo iné chované zvieratá voľne pobehovať, alebo znečisťovať komunikácie a chodníky, chodiť so psami bez vŕdzky.“ Najlepšie ale asi bude, keď sa každý psík naučí po sebe všetko si odpratáť. **eg**

Termín zberu plastov na druhý polrok 2016

28. júl   **25. august**
22. september   **20. október**
17. november   **15. december**

Aktuálne v obci

Práce na opravách chodníkov v našej obci pokračujú ďalšou etapou. Po Cambelovej ulici a Ulici 1. mája prišiel na rad chodník na Školskej ulici od Základnej školy Sama Cambela po budovu polície. **eg**

Dva rôzne pohľady na Partizánsku ulicu

Na komentár nechám priestor pre iných.

JK

Komentár z LZ - trávnatá časť pozemku patrí obci Sl. Lupča a ostatné plochy patria Železničiam SR.

Zaujímavosti k obnove horného nádvorja hradu Ľupča – 7. časť „Expozícia“

Projekty, financované z nórskeho fondu, ktoré sú zamerané na obnovu pamiatok, ponúkajú priestor na vytvorenie expozícií alebo iných muzeálnych prezentácií. V rámci prebiehajúceho projektu obnovy horného nádvorja bola vytvorená koncepcia expozície, ktorá je venovaná blížiacemu sa 15. výročiu nadobudnutia a spravidla hradu Železiarňami Podbrezová. Zdá sa to byť neuveriteľné, ale pomaly to bude už 15 rokov systematickej obnovy hradu Ľupča.

Nosná myšlienka novej expozície sa zameriava na revitalizáciu hradného objektu, ktorá prebieha od roku 2002 a je rozdelená do jednotlivých etáp, ktoré na seba plynule nadväzujú. Expozícia je rozdelená na 9 častí, ktoré postupne mapujú koncepciu reštaurovania a opravy striech, Gizelinho domu, dolného nádvorja s fortifikačným systémom, pamiatkovej obnovy kaplnky, fasád a najcennejších častí horného hradu. Výstižné texty sa snažia návštevníkom primeranou mierou objasniť priebeh a výsledok obnovy jednotlivých stavebných celkov. Pre lepšiu názornosť sú texty doplnené fotkami pôvodného stavu, priebehu obnovy a detailami už obnovených častí. Fotky dosiaľ neboli publikované a pochádzajú z osobných archívov technického úseku a firiem, podieľajúcich sa na záchrane tejto kultúrnej pamiatky. Fotografie sú doplnené historickými

kými vedutami, skicami, kresbami a rezmi hradných štruktúr. Zaujímavým prvkom tejto prezentácie sú interaktívne prvky, ktoré vystupujú z grafiky a poskytujú divákovi nový rozmer. Na prvom paneli sa tak nachádza zarámované faksimile hradného plánu z roku 1855 od Joza Kartnera. Návštevníci si môžu na druhom paneli ohmatat krytinu z titánzinkového plechu, ktorou sú pokryté najstaršie časti hradu. Pod ochranným sklom sa nachádza originálna skica od reštaurátora Akad. soch. Miroslava Šurina. V stredovej časti je umiestnený LCD monitor, na ktorom sú premietané fotografie a časozberné videá z obnovy. Na poslednom paneli sú inštalované historické kovania dverí, ktoré vyhotovil umelecký kováč Lubomír

Krajan bez nároku na honorár, kovania sú zároveň vyrobené z podbrezovských rúrok. Tento panel znázorňuje dvere, a tým symbolizuje obnovu, ktorá je do budúcnosti otvorená. Nová súčasť prehliadkovej trasy bola nazvaná „Premeny hradu Ľupča“ a autormi jej libreta a scenára sú Mgr. Vladimír Homola a Mgr. Simona Ihringová. Grafické spracovanie je riešené v historizujúcom štýle, so znázorneniami archeologických nálezov, kamennej kartuše a citácií latinských textov, spojených s dejinami hradu. Autorom grafickej úpravy a titulnej kresby hradu, ktorá sa nachádza na stredovom pulte, je Mgr. Radovan Rybovič. Za proces, spojený s verejným obstarávaním a výberom konečného dodávateľa expozície,

treba poďakovať projektovému oddeleniu, ktoré vedie Ing. Lenka Sotáková.

Expozícia je momentálne umiestnená v podkovitovej bašte na dolnom nádvorí, kde bude prístupná počas letných mesiacov pre návštevníkov hradu. Po obnove horného nádvorja bude expozícia inštalovaná v tejto časti hradu. Navyše expozícia je riešená unikátnym certifikovaným systémom IsoFrame, ktorý umožňuje jednoduchú inštaláciu a variabilitu. V prípade potreby bude expozícia doplnená v budúcnosti o ďalšie panely a jej variabilita ju predurčuje na prezentácie hradu Ľupča na rôznych iných konferenciách, veľtrhoch a podujatiach.

Autor: Mgr. Vladimír Homola, kastelán hradu Ľupča

O Kláštorsku

Prvé správy o nálezoch materiálnej kultúry, vzťahujúce sa k lokalite stredovekého kláštora v Slovenskej Ľupči, sa objavujú v období začiatku 20. storočia, čoho príčinou bola zvýšená stavebná činnosť v tejto oblasti. Potvrdzujú to aj písomné správy, ktoré výlučne informujú o nálezoch pri výkopoch základov obytných a hospodárskych budov na lokalite tzv. Ľupčianskej ulici, ktorá je totožná s areálom kláštorsku.

„V roku 1906 pri kopaní základov pod terajšie súkromné domy našli sa dve ľudské kostry učepené pod brvnom, ktoré bolo obhorené. Kostry vraj boli veľmi dlhé. Je domnienka,

Odkryvanie hrobu

že to boli kostry rehoľníkov, pochádzajúcich /keďže kostry boli vysoké/ zo severnej Európy, ktorí sa tam pri prepade kláštora a jeho požiaru ukryli a tam sa aj udusili“ /P. Bulla 1971/.

Na túto správu nadväzuje aj informácia z rukopisu „Dejiny Slovenskej Ľupče“ od Sama Cambela, písanej pravdepodobne niekedy pred rokom 1919 „Pri stavbe pivnice vo dvore domu č. 11 našiel majiteľ otesané kamene s ľaliovou výzdobou, medzi kameňmi sa našli aj kusy spálených dubových hrád a pod stavbami sa na tomto mieste vykopali ľudské a konské kosti.“

Mgr. Peter Mosný, archeológ

Orava

Dňa 9. júna sme sa ráno o pol siedmej vybrali na dobrodružnú cestu na Oravu. Našou prvou zastávkou bola Papierreň Mondí SCP v Ružomberku. Počas pútavého výkladu nášho sprievodcu sme mali možnosť vidieť výrobu papiera na vlastné oči – od dreva cez výrobu celulózy až k samotnému balíku papiera. Okrem papierne sme v Ružomberku navštívili aj Námestie A. Hlinku, novorománsku židovskú synagógu a Mauzóleum Andreja Hlinku.

Naša cesta pokračovala do Jasnovej, kde sa nachádza rodný dom Martina Kukučína. Sprievodkyňa nás milo privítala a porozprávala nám nielen o Martinovi Kukučínovi, ale aj o jeho známych a, samozrejme, aj o dome, v ktorom vyrastal. Prehliadka Kukučínovho domu nám umožnila bližšie spoznať skromný život našich predkov v minulosti.

Potom sme sa presunuli do neďalekých Leštín, v ktorých sme navštívili jeden z najstarších artikulárnych kostolov na Slovensku, národnú kultúrnu pamiatku Svetového dedičstva UNESCO. Pútavý výklad skúsenej sprievodkyne nás preniesol do čias, keď v jeho lavičiacich sedával i malý Pavol Országh Hviezdoslav.

Posledným objektom našej návštevy bol Oravský hrad. Poučný výklad mladej sprievodkyne, starobylé múry, dýchajúce históriou, historický nábytok a zaujímavé exponáty nás na pár chvíľ preniesli do dávnej minulosti hradných pánov a poddaných. Viac ako 300 schodov a takmer 1,5 hodiny trvajúca prehliadka hradu nás poriadne unavili.

Domov sme sa vracali plní skvelých zážitkov a dojmov.

Karolína Konvičná, Michal Bilanin, 8. A

Návšteva Třemošnice v Českej republike

Erasmus+

Dvadsať šikovných a aktívnych žiakov Základnej školy Sama Cambela v Slovenskej Lupči sa v dňoch 22.5. – 27.5.2016 zúčastnilo na výmennom pobyte detí v malebnom mestečku Třemošnice v Českej republike.

Návšteva slovenských a finských detí v Českej republike sa konala v rámci projektu Erasmus + , ktorý má názov FIT školáci z Fínska, Slovenska a Českej republiky. Je financovaný z prostriedkov Európskej únie.

Okrem toho, že deti nadviazali nové medzinárodné priateľstvá, mali možnosť vyskúšať si svoje jazykové schopnosti v bežnej každodennej komunikácii, nakoľko spoločným komunikačným jazykom je jazyk anglický.

Pobyt v rodinách detí zo Základnej školy Třemošnice ponúkol našim aj finským deťom možnosti spoznať kultúru inej krajiny a dorozumieť sa aj iným ako rodným jazykom.

Počas niekoľkých dní spoznali históriu, kultúru, faunu aj flóru mikroregiónu Železných hor, ktoré obklopujú toto mesto.

Počas prírodovednej vychádzky mali možnosť vidieť zrúcaninu hradu Lichnice, postaviť sa priamo na Dívčí skálu, ktorá je oprašená povestami o krutosti nemilosrdnej a chladnej hradnej panje Milady, či posadiť sa pod 600-ročný Žižkov dub, ktorý patrí medzi päť najmohtnejších dubov v Čechách a strážil hrad Lichnice od jeho počiatku. Počas niekoľkohodinovej túry plnili

rôzne úlohy a pozreli si aj Poľnohospodárske múzeum.

Navštívili aj okresné mesto Chrudim, jeho pekné námestie a Múzeum bábok, v ktorom je v týchto dňoch hlavnou postavou veselý Hurvínek, pretože slávi svoje narodeniny.

Počas návštevy deti nielen spoznávali prírodu a okolie mesta, ale taktiež pracovali na rôznych výstupoch projektu. Riešili matematické úlohy, pripravovali videonahrávky.

Aby sa nezabudlo na názov projektu Fit školáci, jedno celé dopoludnie všetci športovali. Hrali rôzne

športové hry, minigolf, zdolávali lanový park. V rámci zdravej výživy v jednej z chrudimských stredných škôl pripravovali chutnú večeru, ktorá pozostávala z troch chodov tradičných českých a zdravých jedál.

Vyvrcholením bola slávnostná akadémia, na ktorej deti zo všetkých troch krajín ukázali svoj talent. Pripravili pestrý program, ktorý pozostával z moderných aj tradičných tancov, dramatizácií národných povestí zo Slovenska a Čiech, spevu a hry na hudobných nástrojoch... Všetci zožali veľký úspech a obrovským potleskom bola odmenená ich šikovnosť a snaha.

Naše deti si z Třemošnice odniesli domov na Slovensko nielen kopec zážitkov, ale hlavne obrovskú skúsenosť zo stretnutia s deťmi iných národností a pevné priateľské putá, ktoré budú mať možnosť upevňovať prostredníctvom internetu a potom počas ďalších dvoch stretnutí vo Fínsku a v Slovenskej Lupči.

ZŠ SC Mgr. Mária Blanárová

Deviatáci prvákom...

V piatok 10. júna sme pripravili pre tých najmenších žiakov našej školy zábavné dopoludnie plné súťaží, sladkých odmien, zvieratiek, hľadania a športu. Prváčikovia, rozdelení do skupín, putovali po stanovištiach a plnili úlohy, ktoré sme pre nich my deviatáci prichystali. A, samozrejme, za splnené úlohy dostávali body. Raz boli silnými medveďmi, potom múdrymi sovami, riešili otázky, spojené so zdravou výživou, zabávali sa pri skákaní z jednej ľadovej kryhy na druhú. Na záver sa zahráli na hľadačov pokladu s cie-

lom čo najrychlejšie získať všetky pečiatky od zvieratiek.

Keď porota jednotlivým skupinám sčítala body, dozvedeli sme sa, kto všetky úlohy zvládol najlepšie a všetci boli odmenení.

Z hodnotenia prváčikov sa zdá, že sa im dopoludnie s deviatkami veľmi páčilo a určite by si ho zopakovali. My sme si to tiež veľmi užili. Bolo super robiť program malým prvákom a sledovať ich nadšené tváre a radosť, s akou plnili jednotlivé úlohy.

Alexandra Horváthová, 9. B

Kvíz „Čo vieš o Slovenskej Ľupči“

Dňa 9. júna 2016 sa uskutočnila každoročná súťaž, ktorá preveruje vedomosti, šikovnosť a talent žiakov siedmeho ročníka – kvíz Čo vieš o Slovenskej Ľupči.

Atmosféru súťaže si priblížime prostredníctvom spomienok protagonistov súťaže – Adama Peťa, Braňa Janduru a Adama Bátorého:

„V deň, keď som sa dozvedel, že spolu so štyrmi spolužiakmi pôjdem súťažiť na kvíz o Slovenskej Ľupči, som dlho premýšľal. Nevedel som, čo ma čaká, lebo som ešte nikdy nevystupoval na javisku pred publikom.

So spolužiakmi sme si rozdelili úlohy, kto si čo naštuduje, a keďže sa kvíz blížil, začali sme sa pripravovať. Príprava bola zdĺhavá, snažil som sa rozdeliť si to na jednotlivé dni a pomaly som učivo začal zvládať.

Čím viac sa kvíz blížil, tým moja tréma rástla, až nastal deň, ktorého som sa tak obával. Po prvých dvoch hodinách v škole sme išli do nášho Miestneho kultúrneho strediska.

Dostali sme nejaký čas na prípravu a zopakovanie. Hľadisko sa pomaly začalo zaplňovať. Keď sme si so spolužiakmi sadli k stolu, tréma zmizla a všetko bolo v pohode. Snažil som sa naplno venovať súťažným úlohám, aby sme odpovedali čo najlepšie.

Na kvíze sa striedali rôzne kolá a každé z nich bolo zamerané na niečo iné, či to už bola história, geografia alebo osobnosti. Pri príprave sme si učivo rozdelili podľa tém, ale pri súťaži sme si navzájom pomáhali a radili si. Vždy, keď niektorá z tried odpovedala správne, z hľadiska sa ozval hukot a radosť. Niektorí po-

vzbudzovali nás 7. A, niektorí 7. B. Napokon sme vyhrali len o pár bodov, pretože aj békari boli dobre pripravení. Aj keď som sa na začiatku bál, všetko dobre dopadlo a bola to pre mňa dobrá skúsenosť.“

„Jednou z úloh bola dramatizácia povesti. My sme si pripravili vlastnú o tom, ako vznikol Mackov bok. Tvorba bola tímová práca. Niektorý navrhol námet, zdokonalili sme scenár a rozdelili sme si roly. Najskôr som mal byť hlásnik, ale nakoniec som hral medveďa. Najprv sme navčiovali texty, deň pred súťažou sme si skúsili aj kostýmy a mali sme aj skúšku na javisku.

S obliekaním mi spolužiaci museli pomôcť. V tom kostýme som sa strašne potil, nič som nepočul a skoro nič som nevidel, ale nejak som to uhral. Keď som vyšiel na javisko, všetci sa začali smiať a, nanešťastie, aj ja. Aj keď som na kráľa (Tima) reval, nebolo nič počuť.

Scénka dopadla dobre, aj keď si niektorí spolužiaci pomýlili text. Kvíz sme síce nevyhrali, ale povest sme mali najkrajšiu.“

Deň detí v základnej škole

Dňa 3.6.2016 sme sa pri príležitosti Medzinárodného dňa detí zišli v školskom areáli a spoločne sme oslávili tento veľký deň.

Rodičovská rada sa postarala nielen o občerstvenie v podobe voňavých buchtíčiek a sladkej malinovy, ale predovšetkým o dobrú zábavu pri rôznych športových či zábavných aktivitách a súťažiach. Mohli sme si vyskúšať strelbu zo vzduchovky, zahrať florbal, zhadzovať loptičkou pyramidu z pohárov či dať sa maľbou na tvár zmeniť na rôzne zvieratká.

Veľké prekvapenie prišlo, keď sme uvideli, ako k nám na ihrisko prichádzajú dve misky – Petra Denková a Kristína Činčurová. Prišli nám zblahoželat k nášmu sviatku a odpovedať na naše zvedavé otázky. A aby toho nebolo málo, o pár minút neskôr sme privítali ďalších hostí, dvoch hokejistov z Banskej Bystrice – Mária Luntera a Tomáša Ziga. Tí nám tak isto ako dievčatá porozprávali o sebe a odpovedali na otázky. Ochoťne nám všetkým dali podpisy i fotografie.

Policianti zo zboru justičnej polície ukázali, ako vedú zasahovať v prípade potreby v teréne. Vysvetlili nám, čo je náplňou ich práce, predviedli ukážky „práce“ psovoda a jeho pomocníka, mohli sme si zblízka prezrieť ich vozidlá, podržať v ruke samopal či obranný štít.

Nakoniec nám triedni učitelia rozдали kupóny na zmrzlinu (od rodičovskej rady) a my sme sa rezkým krokom vybrali osladiť si tento deň.

Ďakujeme RR, že nám pomohla takto zaujímavu a zábavnú osláviť náš veľký sviatok.

Karolína Konvičná, 8. A

Ďakujeme

pracovníkom CO skladov, manželom Zeleným, farme Emila Lipu z Hladľa, Adviku, obecnému úradu a pánu zmrzlinárovi za trpezlivosť.

RR

Bedmintonový turnaj

Bedminton je vynikajúci školský šport pre chlapcov i dievčatá. Je vhodným športom pre deti všetkých vekových kategórií a schopností. Je to bezpečný, zábavný a nekontaktný šport.

Aktivity, s ktorými sme pracovali počas krúžku, rozvíjali všeobecné pohybové zručnosti dôležité pre deti školského veku, vrátane:

- koordinácie zraku a rúk;
- techniky hádzania a chytania;
- stability a udržania rovnováhy;
- rýchlosti a agility – schopnosť rýchlo meniť smer pohybu; ss
- skokov a dopadov;
- rozhodovania/taktiky.

Lekcie a aktivity, ktoré sme realizovali, boli určené na to, aby sa deti učili bedmintonové zručnosti v skupinách. Prostredníctvom týchto aktivít sa naučili základné bedmintonové zručnosti, ale aj pohybové schopnosti a naučili sa taktiku (metódy, ako hrať a hru vyhrať). Niektoré deti už niečo o bedmintonu vedeli – možno ho už videli hrať alebo ho už možno hrali sami. Avšak skúsenosti, ktoré získali prostredníctvom krúžku, rozvíjali ich schopnosti do aktívnej hry.

Stretávali sme sa v utorky a štvrtky vo viacúčelovej hale v areáli ZŠ Sama Cambela a pravidelne sme trénovali. Pomocou hry deti získavali obratnosť, vytrvalosť, ale aj koordináciu končatín, hybnosť a v neposlednom rade úsmev na tvári a zábavu z hry. A všetko to, čo sa počas roka naučili, zúročili v koncoročnom bedmintonovom turnaji.

Školský rok 2015/16 navštevovalo bedmintonový krúžok presne 40 detí. Tie boli rozdelené na chlapcov a dievčatá. Takto isto bol rozdelený aj turnaj, kde sa ešte prihliadalo na vek žiakov. V utorok súťažili najmä chlapci – 1. stupeň v 4-hre a 2. stupeň v 2-hre, ale aj dievčatá, zaradené do tejto skupiny.

Výsledky turnaja sú nasledovné:

Žiaci 1. stupňa:

1. miesto: Kristián Kvaček a Lukas Caban
2. miesto: Tomáš Caban a Ondrej Mikuš
3. miesto: Matej Jakuš a Matúš Brodek

Žiaci 2. stupňa:

1. miesto: Viktor Sedláček
2. miesto: Jakub Váš a Alex Šára
3. miesto: Lucia Petrovičová

Vo štvrtok súťažili najmä dievčatá:

Žiaci 1. stupňa:

1. miesto: Ema Kováčiková a Veronika Hlaváčová
2. miesto: Romana Klimentová a Miriam Bukovčanová
3. miesto: Petra Drbliaková a Emma Kováčová, Patrícia Pokorná a Lujza Filipková

Žiaci 2. stupňa:

1. miesto: Nikola Menšíková
  2. miesto: Žofia Milovská
  3. miesto: Sára Bukovčanová
- Vítazom blahoželám a verím, že sa nám spoločne podarilo nielen zmysluplne stráviť voľný čas, ale aj rozvinúť techniku jedného z najstarších športov na svete.

Jana Krížová

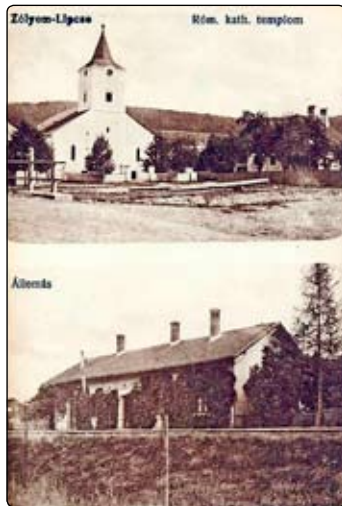

Keď na štácii v Ľupči po prvý raz zapískala mašina

**Historické čriepky
o Slovenskej Ľupči
alebo možno aj
takto to bolo**

Leto pokročilo do augusta. Ľupčiansky richtár Matej Cambel prešiel zo svojím konským záprahom most cez rieku Hron. Pred sebou sa mu otvoril pohľad na prašnú poľnú cestu. Ona sa vinula medzi Ľupčianskymi poľami, ktoré sa rozprestierali až po prvé domy Hronskej ulice. Pozorne sa zahľadel, a len tak pre seba povedal: „Onedlho sa to tu zmení na nepoznanie, pokrok sa nedá zastaviť“. Už v roku 1881 sa začala pripravovať stavba železničnej trate z Banskej Bystrice do Podbrezovej. Od hlavného slúžneho Imricha Lazaroviča sa dozvedel, že uhorský štát má veľký záujem na postavení železničnej trate do Podbrezovej, lebo Podbrezovské železiarne sú veľmi dôležité výrobou železničných koľajnic. Uplynulo pár dní a 26. augusta 1882 richtár zvolal mestské zastupiteľstvo do radnice mestečka na dôležitú poradu. O slovo sa prihlásil notár Daniel Kiss: „Váženy pán richtár a ctené mestské zastupiteľstvo, mám vám oznámiť od podnikateľov stavby železnice, že slávna kráľovská komora nemieni postaviť pri Ľupči železničnú stanicu, ale iba v Lučatíne pri moste cez Hron.“ Len čo doznali posledné slová notára, zdvihla sa silná vrava zastupiteľstva: „Je to nehorázne, Ľupča ako mesto a nebude mať železničnú stanicu? A krpčiarске sršne stanicu budú mať? Tak toto sa teda nenechá len tak! Pôjdeme interpelovať aj do samotnej Pešti.“ A veru aj išli. V ich úsilí o získanie postavenia železničnej stanice pre Ľupču im mal pomôcť poslanec uhorského snemu a kráľovský radca Adalbert Grünwald a tiež hlavný slúžny Imrich Lazarovič, ktorý spolu s deputáciou Ľupčanov navštívil Budapešť.

Ľupčania s nedočkavosťou očakávali odpoveď na svoju deputáciu. 23. septembra 1882 hlavný slúžny Lazarovič oznámil konečne zastupiteľstvu a richtárovi potešujúcu správu. Poslanec Grünwald o postavení železničnej stanice v Ľupči už rokoval v Pešti a Ľupča stanicu dostane, avšak iba v prípade, keď sama pomôže pri výstavbe. Zastupiteľstvo sa jednohlasne dohodlo, že Ľupča na postavenie železničnej stanice prispeje materiálnou pomocou. Postavenie železničnej stanice sa stalo pre Ľupču životnou otázkou. 23. júna 1883 zastupiteľstvo rozhodlo, že ak sa bude stanica stavať, bude

stát pri Hronskom moste oproti Hronskej ulici. Mesto dodá železnici na stavbu stanice 250 kusov dubových hranolov, drevo na podvaly pred stanicou a aj na výhybky. Dalej 200 kubíkov zeminy na násyp a 300 kubíkov štrku. Zastupiteľstvo rozhodlo vybaviť si pôžičku 1 000 zlatých. Vela Ľupčanov sa obracalo na richtára s otázkou, keď bude trať prechádzať poza Ľupču, ako sa dostanú so záprahmi cez železničný násyp a trať do Ľupče. Preto 23. júna 1883 bol poverený notár a fiskál Daniel Kiss presvedčiť firmu, čo stavala železničnú trať, vybudovať prechody cez železničný násyp, aby mohli Ľupčania zväzať z polí úrodu. Bol to zrejme schopný človek, keď zariadil, že firma postavila pre Ľupčanov až deväť prechodov cez železničnú trať. Ľupča pre svoj rozvoj neváhala dať finančné prostriedky na vybudovanie železničnej stanice. Avšak zrejme nejaké financie zo stavby železnice aj získala. 11. augusta 1883 bolo rozhodnuté, že z kameňolomu v Moštenickej doline bude mesto dodávať kameň železničnému podnikateľovi Albusovi za cenu dve koruny za jeden kubík s podmienkou, že kameň z kameňolomu na stavbu železnice budú vozit Ľupčianski furmani. Aj takto mesto pomáhalo svojim občanom. Prišiel rok 1884 a Ľupčania už ani neďufali, že k stavbe železničnej stanice vôbec dôjde.

26. februára 1884 sa veľmi potešili listu kráľovského radcu Grünwalda, v ktorom sa písalo, že z ministerstva bol poverený jeden inžinier na vymeranie pozemku pod železničnú stanicu v Ľupči. 7. marca 1884

Slúžnovský úrad v Banskej Bystrici listom informoval Ľupču, že sa pozemok vymeria 8. marca, ale, bohužiaľ, Ľupčania sa tešili predčasne. 19. júla 1884 notár Kiss informoval zastupiteľstvo, že stavba železničnej stanice v Ľupči ešte nie je schválená. Ale ak Ľupča prevezme všetky náklady na postavenie stanice cez kráľovského radcu Grünwalda, dá sa dosiahnuť, že stanica vybudovaná bude. Takže v skutočnosti by Ľupča mala stanicu zaplatiť sama. Celé leto do Ľupče chodili rôzne komisie, pre ktoré Ľupča robila hostiny. Tie akurát využili pohostinnosť, nasľubovali aj to, čo nemohli splniť. Napokon až 17. októbra 1884 začalo – dá sa povedať – svať na lepšie časy, keď hlavný slúžny Lazarovič oznámil Ľupčanom, že minister Kemeny podpísal rozhodnutie o povolení výstavby železničnej stanice v Ľupči. Lazarovič ukázal aj telegram z Budapešti od kráľovského radcu Grünwalda. Bol to malý krôčik, ale veľmi dôležitý. Konečne sa veci pohli vpred. 16. decembra 1884 bol prítomný na rokovaní zastupiteľstva v radnici mestečka hlavný slúžny Lazarovič, ďalej za štátne železnice Ing. Attila Benda, richtár Laurinc Škoda a 13-členný zastupiteľský zbor, kde sa dohodlo o tom, že Ľupča poskytne pozemok na stavbu železničnej stanice, poukáže 1 000 zlatých na stavbu stanice a peniaze odošle do 1. marca 1885 uhorsko-kráľovským železničným, dodá drevo na 500 kusov podvalov, ďalej dodá 300 kubíkov štrku a dovezie ho na stavbu stanice, 50 tisíc tehál, 160 kubíkov skál, 5 tisíc kg haseného vápna.

Keď sa to tak vezme, Ľupča vlastne sľúbila železnici zafinancovať železničnú stanicu sama. O čo bol na tom lepšie Lučatín, keď železničnú stanicu im financoval uhorský štát a obec Lučatín nemala žiadne náklady. Aj keď Ľupča zaplatila 1 000 zlatých, mnoho Ľupčanov neverilo, že železničná stanica sa bude stavať, ale keď 24. marca 1885 Ing. Attila Benda aj vymeral plochu pod železničnú stanicu, Ľupčanov to veľmi uspokojilo. Stavba železničnej stanice sa rozbehla. 2. septembra 1885 richtár Škoda oznámil zastupiteľstvu, že výstavba železničnej stanice pokračuje a treba dodať na stavbu stanice ešte 80 kubíkov skál, ktoré mesto aj dodalo. Toho istého dňa bola podpísaná zmluva medzi

Ľupčou a stavebnou firmou, ktorá stavala železničnú trať, o vyplatení každého majiteľa pozemku, cez ktorý vedie trať, v sume 40 zlatých. 15. mája 1886 sa Ľupča dočkala toho, o čo sa roky usilovala. Ing. Benda oznámil richtárovi Škodovi, že železničná stanica spolu s príslušnými cestami má byť slávnostne otvorená. Zastupiteľský zbor sa uzniesol, že sa pri tejto príležitosti usporiada veľká zábava, na ktorej sa bude hosťom podávať guláš a víno. Každý mešťan prispeje na túto slávnosť po 50 grajciarov.

23. júna 1886 sa Ľupča zaviazala štátnym železničným udržiavať deväť železničných mostíkov cez trať za jednorazovú odmenu 400 zlatých. V tento deň mohol richtár Škoda oznámiť občanom Ľupče potešujúcu správu, Ľupčianska železničná stanica bude 1. júla 1886 otvorená a daná verejnosti do užívania. Súčasne bola podaná žiadosť na ministerstvo, aby sa na stanici prijímali aj súkromné telegramy.

Takto sa zavýšila snaha našich predkov o vybudovanie Ľupčianskej železničnej stanice. Môžem povedať hrdo „Ľupčianskej“, veď sme si ju financovali sami. 2. novembra 1886 Ľupčanom za vyvlastnené polia a zeme uhorský štát vyplatil celkom 1 601 zlatých. Keď k tomu pripočítame 40 zlatých, čo dostal každý majiteľ pozemku, Ľupčania boli celkom slušne odškodnení.

26. marca 1887 Ľupčiansky zastupiteľský zbor riešil žiadosť Jakuba Kleina o náhradu za zem, zobratú na chodník k železničnej stanici. Z tohto zápisu vieme, že v tom čase vznikol chodník z námestia od panskeho domu až po železničnú stanicu.

Na pamiatku udalosti postavenia železničnej trate Banská Bystrica – Podbrezová naši predkovia vysadili popri zmienomenom chodníku topolovú aleju. Škoda, že zhruba v rokoch 1918 až 1923 bola aleja vyťatá a v tých miestach postupne vznikla Nádražná ulica. 1. júla tohto roku 2016 uplynulo 130 rokov od udalosti, keď pred Ľupčianskou železničnou stanicou zastal prvý raz vlak.

Preto, aby sa tento článok čo najviac priblížil k historickej pravde, boli v ňom použité historické fakty z monografie o Slovenskej Ľupči.

Roman Lakomčí

Stretnutie generácií na Kališti

13. august 2016

Históriu a minulosť si môžeme pripomínať rôznymi spôsobmi. Jedným z nich je aj pravidelné stretávanie sa na miestach, ktoré sú dejiskom pamätných, i keď tragických udalostí.

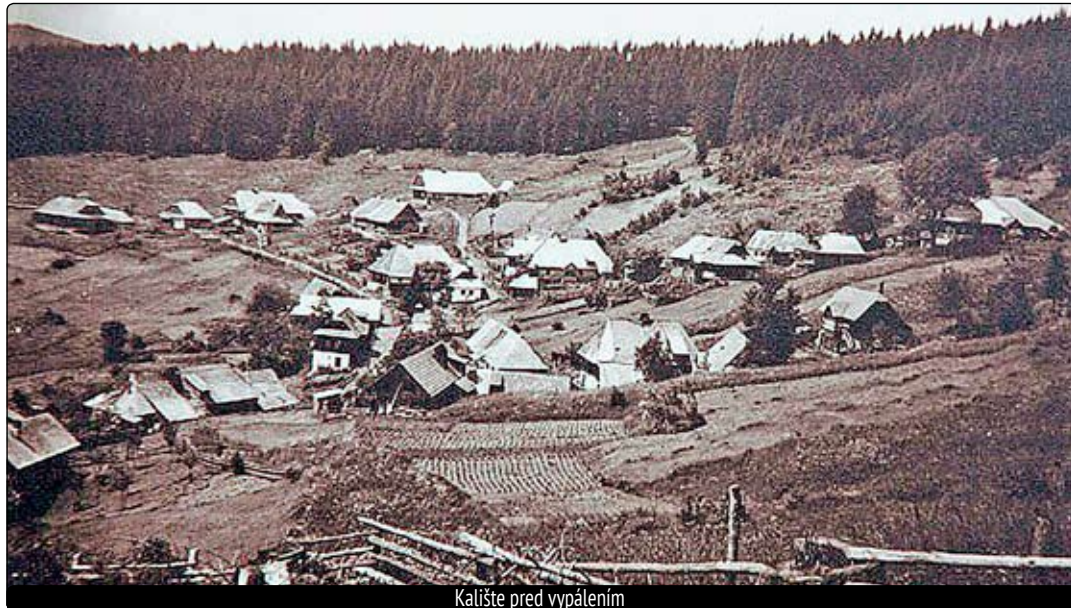
Múzeum SNP v Banskej Bystrici v spolupráci s Oblastným výborom Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Banskej Bystrici a Banskobystrickým samosprávnym krajom od roku 2006 pravidelne organizuje v areáli Národnej kultúrnej pamiatky Kalište Stretnutie generácií. Na tomto stretnutí si pripomíname tragédiu z 18. marca 1945.

Z histórie Kališta

Na úpätí južných svahov Nízkyh Tatier, hlboko v horách medzi ihličnatými lesmi, leží mlčanlivé svedectvo hrôz. Sú to stopy po osade. V mierne sa zvažujúcom údolí, v nadmorskej výške 924 metrov, stála ešte začiatkom marca 1945 osada Kalište.

Kalište vzniklo na území s archeologickými nálezmi staršieho dáta. Málo úrodná, ťažko prístupná oblasť Kališta nesľubovala ľahkú obživu, ale rastúca spotreba medi sa ukázala byť pre ťažiarov výnosným obchodom. Rast baníctva a hutníctva sa zaznamenal aj v tejto oblasti, a to najmä v 12. a 13. storočí, keď banskí podnikatelia začínali zakladať v blízkosti rudných nálezísk sídliská pre robotníkov. Rozmach baníctva a hutníctva si vyžadoval veľkú spotrebu dreveného uhlia, a preto osadníci prenikali hlbšie do lesov a zakladali uhliarske osady. Jednou z nich bolo i Kalište, založené v prvej polovici 16. storočia.

V 18. a 19. storočí v súvislosti s úpadkom baníctva, stúpajúcou

Kalište pred vypálením

drahotou, najmä po devalváciách meny a obmedzení chovu domácich zvierat v prvej polovici 19. storočia, bieda a hlad vyvolávali medzi osadníkmi časté nepokoje, ba i vzbury. Dokazujú to aj štatistické údaje z roku 1918, keď došlo k zníženiu počtu uhliarov v osade. Kališťania boli nútení hľadať si inú prácu, a to v čase, keď nezamestnanosť bola veľmi častým zjavom. K určitému zlepšeniu sociálnej a čiastočne aj majetkovej situácie došlo po tom, keď boli v Podbrezovej vybudované železiarne. Muži z osady tam pravidelne dochádzali za prácou, a preto ženy v osade vykonávali často za nich bežné práce. Od tohto obdobia počet obyvateľov osady začal mierne stúpať, a to aj napriek nepriaznivým a neutušeným sociálnym podmienkam, ktoré sa prejavili v osade neskôr. Kým v roku 1869 žilo v osade iba 122 obyvateľov, v roku 1910 ich

bolo už 216. Na základe poslednej hodnovernej informácie z roku 1940 ich bolo v osade 209. Údaje o počte postavených domov sú síce iba torzovité, no aj na základe nich sa dá vyčítať, že v roku 1900 bolo vybudovaných 22 domov a v roku 1940 ich už bolo 42.

V roku 1910 osada mala 216 obyvateľov, v roku 1930 dochádza k ich poklesu (188), čo bolo spôsobené najmä výskytom dvoch veľkých hospodárskych kríz v 1. ČSR, ktoré doľahli nepriaznivo aj na Kalište, kde rapídne stúpila nezamestnanosť. Preto dochádza k vystaňovaniu. Roku 1940 mala obec 209 obyvateľov.

Počas Slovenského národného povstania sa stala jedným z centier takzvanej Partizánskej republiky v Nízkych Tatrách. Za pomoc partizánom nacisti obec 18. marca 1945 prepadli a zavraždili 13 obyvateľov. Vypálili 42 domov

aj s hospodárskymi budovami. Po oslobodení Slovenska sa obec už neobnovila.

Hromadné vraždy na území Slovenska počas 2. svetovej vojny sa stali najotrasnejším svedectvom neľudskosti nacizmu a fašizmu.

Areál Národnej kultúrnej pamiatky Kalište aj s expozíciou je pre návštevníkov otvorený od 14. mája do 30. septembra 2016 každý deň okrem pondelka od 10:00 – 17:00 hod.

V prípade nepriaznivého počasia expozícia otvorená nie je. Upozorňujeme na zníženú kvalitu prístupových ciest.

V prípade záujmu o odborný lektorský výklad nás, prosím, kontaktujte na telefónnych číslach: +421 48 24 51 124 – pokladňa Múzea SNP, +421 918 899 408 – vedúci lektor Múzea SNP

Zdroj: Múzeum SNP, spracovala ED

Kalište – vypálená obec

Kalište – pamätná tabuľa

DFS Drienka – „To sme my..“

Raz sa nám veci daria, niekedy menej... Niekedy máme lepšiu náladu, inokedy horšiu... Raz podáme taký tanečný výkon, že sa z toho všetci tešíme, inokedy až tak dôvod na radosť nie je. To sme proste MY! Kolektív členov DFS Drienka, ktorý ako mnohí poznáte, tvorí našu spoločnú folklórnu rodinu. A za všetkými našimi úspechmi sú naši rodičia, starí rodičia a priatelia, ktorých podporu cítime stále, a preto sme sa im rozhodli poďakovať formou nám najbližšou - tancom. V nedeľu 12. 6. sme do MKS v Slovenskej Lupči pozvali všetkých pre nás dôležitých ľudí, pre ktorých sme pripravili vystúpenie. Myslím, že pre nikoho nebola novinka počas vystúpenia, že my súbor vnímame ako zábavu - či už cestou na vystúpenie alebo priamo na vystúpení, na súbore i po súbore. Radi sa stretávame aj mimo nácvikov a chodíme do divadla alebo

Foto: <https://plus.google.com/u/0/photos/103055290152911178408/albums/6299079213192683697?authkey=CPPo4qjiu2PCQ>

len tak na výlet. Súbor vnímame aj ako kamarátstvo - všetci sme kamaráti, veľkí s malými, strední s veľkými... poznáme sa, vieme si poradiť, ale sa najmä podržať a podporiť. A to, že tvoríme jednu veľkú folklórnu rodinu, je všetkým jasné. A jasné je i to, že práve bez dôvery rodičov a našich sponzorov, ako aj ich ochoty podieľať sa

na súborovom živote by sme neboli takí, akí sme, nedostali by sme sa tam, kde sme sa dostali a nedarilo by sa nám tak, ako sa darí! Ďakujeme aj všetkým podporovateľom a sponzorom, s ktorých podporou je život ľahší! A naše poďakovanie patrí aj všetkým deťom, ktorým záležalo na tomto vystúpení, minimálne tak ako nám vedúcim, za ich zaniehanie, ochotu a pomoc, i prípravu kulís i pochútok.

Fubaby 2016

V termíne 20. – 26. júna 2016 sa tento rok konal už 5. ročník obľúbeného podujatia pod názvom FUBABY. Každoročne tento festival navštívi viac ako desaťtisíc návštevníkov. Umelci skoro zo všetkých sfér, speváci, herci, maliari, sochári a ďalší vytvorili počas týždňa diela, ktoré budú použité

na skrášenie nielen mesta Banská Bystrica.

Tento rok organizátori pripravili viaceré prekvapenia. Hneď prvým je, že festival sa po prvýkrát rozšíril o sekciju dizajn. Druhým prekvapením je predstavenie svetového unikátu a dizajnerskeho skvostu, a to dreveného počítača, vyrábaného priamo v Banskej Bystrici, a tretím prekvapením je nové logo a identita festivalu so skratkou FUBABY – symbolizujúce farebnú paletu života.

A ako prekvapenie je možné vnímať aj tohtoročné vystúpenie Drienky na festivale, pretože naše pozvanie na festival nás veľmi milo prekvapilo. A tak vyše sto lupčianskych detí za veľkej podpory rodičov prišlo na námestie do Banskej Bystrice, aby sme sa predstavovali najlepšie, ako vieme. Veríme, že sa nám to aj podarilo. Za krásneho slnečného dňa sme zo seba dali ma-

ximum. Preto ďakujeme krásne za pozvanie a veríme, že sme aj svojou troškou prispeli k úspešnému vnímaniu festivalu.

Milá Drienka,

úprimne blahoželám a ďakujem za krásny podvečer, ktorý ste nám svojím vystúpením „To sme my..“ pripravili. Pri vašom speve, tanci sme my starší omladli, pookriali, a hlavne sa potešili z toho, čo všetko ste sa už dokázali naučiť, koľko zaujímavých a pekných tanco v piesní viete. Som šťastná a hrdá, že aj moja vnučka je jednou z vášho fantastického kolektívu. Vďaka a obdiv patrí však aj vašim vedúcim. Nachádzať námety, vytvárať programy, navštíviť takmer stovku detí, písať scenáre, riešiť kroje...Janka, Maľka, Michal, Ivana – vďaka! Prajem vám, aby sa vám aj naďalej darilo, aby ste svojimi vystúpeniami stále rozdávali a šíрили radosť a pohodu.

Ružena Horčinová

Hurá, MDD

Hurá, MDD, je pokračovaním podujatia Hurá, prázdniny, ktoré sa predchádzajúce štyri roky konalo v parku pod Pamätníkom SNP v Banskej Bystrici. Hlavným organizátorom podujatia je bankobystrická spoločnosť BCF, s.r.o. spolu s desiatimi obcami Mikroregiónu pod Panským dielom – Selce, Nemce, Špania Dolina, Donovaly, Slovenská Lupča, Baláže, Kynčelová, Podkonicie, Priechod a Lučatín. Tento rok sa Hurá, MDD, konalo v Selciach na Fuggerovom dvore, kde v prostredí krásnej prírody a nádherných scenérií boli pripravené rôzne zaujímavé atrakcie pre deti. Tradične toto podujatie správa aj bohatý kultúrny program, ktorého súčasťou sme aj tento rok boli i my. Na pódiu sme sa predstavili novým tancom našich menších

FOTO: <https://plus.google.com/u/0/photos/103055290152911178408/albums/6289798462558817697?authkey=CJezx6en6bnUL>

detí „Na chlebič“, dievčenská skupina mladších dievčat zaspievala Cip-cip-cipurušky a starší tanečníci zatancovali tanečný blok Berco z Čierneho Balogu. Obe krásne choreografie vytvoril náš šikovný Miško Majer. Tanečné majstrovstvo a výborná nálada našich detí

na pódiu boli ocenené obrovským potleskom, ale aj množstvom sladkostí od organizátorov.

Ďakujeme krásne milému organizačnému tímu za starostlivosť počas tejto akcie i za pozvanie a možnosť prezentovať sa na takomto úžasnom podujatí.

Deň detí v Ľupči

Prvá júnová sobota patrila v Slovenskej Ľupči tým najmenším. Obecný úrad, kultúrna komisia, hasiči a mnohí ďalší dobrovoľníci pripravili pre naše detičky zaujímavý program. Stretnúť ste sa mohli s ježibabou, zasúťažiť si so šašom, hľadať stratené preväpencie s ku-

chárom, zastreľat si zo vzduchovky či vytvoriť niečo originálne. Vďaka skvelému počasiu a dobrej nálade odchádzali deti domov unavené, ale spokojné. Všetkým, ktorí nám pomohli pripraviť tento nezabudnuteľný deň, ešte raz ĎAKUJEME.

Dagmar Jakušová

Kritika, hejtovanie, hejter

Kto je najostrejším kritikom? Neúspešný diletant.

(Johann Wolfgang Goethe)

Máme tu leto, pre niekoho konečne vytúžené prázdniny, dovolenky. Čas, keď si máme oddýchnuť, regenerovať fyzické a psychické sily, uvoľniť sa po škole, po práci. Máme priestor na stretnutia s kamarátmi, priateľmi, na sebarealizáciu v aktivitách podľa vlastných potrieb, záujmov, predstáv a hodnôt.

Nie každý vie plnohodnotne oddychovať, medzi nami sú veční nespokojenci, kritici všetkého a všetkých.

Čo to vlastne kritika je?

Všetci poznáme dobrý pocit z toho, keď sa dlhodobo venujeme

nejakej činnosti, ktorá nás baví, a darí sa nám. Teší nás, keď máme pozitívnu spätnú väzbu z okolia od ľudí, pre ktorých v konečnom dôsledku, vo výsledkoch našej práce, a to v akejkoľvek oblasti, či opravujeme, predávame, učíme, prípadne vedieme firmy, vkladáme aj seba. Jednoducho každý z nás je citlivý na to, čo robí. Napriek všetkému snaženiu sa o dobro a lásku sa nájde niekto, kto nás bude kritizovať. Ak ide o kritiku (pôvod v gréčtine „kritikos“ = posudzovateľ) v pravom slova zmysle, je to v poriadku. Podľa Slovníka slovenského jazyka je **kritika odborné, znalecké zhodnotenie niečoho**. Malo by teda ísť o konštruktívnu výmenu názorov medzi rovnocennými partnermi, kde niet víťaza ani porazeného. Avšak žijeme

v reálnom svete a u nás na Slovensku je kritizovanie kohokoľvek za čohokoľvek takmer národným športom. Obzvlášť u jedincov, ktorí nedisponujú dostatočnými vedomosťami na kritické zhodnotenie situácie, a tak sebalepšiu činnosť svojimi často až cynickými komentármi znevažujú, čím – v tom lepšom prípade nechtiac – ubližujú ľuďom, ktorí robia niečo v prospech verejnosti. Predpokladom úspechu činnosti je v prvom rade spolupráca s tými správnymi ľuďmi, ktorí povedia svoj názor úprimne bez postranných úmyslov niečo si dokazovať alebo mať za každú cenu pravdu a zároveň mať vypracovaný vnútorný zmysel pre to, ktorými radami sa nakoniec skutočne riadiť a ktoré rozumne od „kritikov“ odfiltrovať.

Popri kritike vystupuje veľmi nezdravé tzv. hejtovanie, predstaviteľom ktorého je hejter – jediniec s nejakým komplexom, ktorý našiel svoje uplatnenie v tejto disciplíne. Potrebuje svoju nenávisť ukázať svetu, dokázať, že on je ten, ktorý má vo všetkom pravdu. Od normálneho človeka, ktorý niečo kritizuje, sa líši svojou fanatickou vášňou neustále sa vrátať, nenávisťne rýpať sa v objekte svojho hejtovania. Hejter si nikdy nedá rozumovo vysvetliť, že sa vo svojich názoroch a prejavoch môže myliť. Vlastne to ani nie je o rozdielnych názoroch, ale o a priori negatívnom postoji k veciam navôkol.

vf
zdroj: internet,
odborná literatúra

Okienko MŠ

Koniec školského roka 2015/2016 oslávili starší škôlkari celodňovým školským výletom do rozprávkovej dedinky Habakuky na Donovaloch.

Tak ako každý rok i tentoraz sa naša MŠ zapojila do Športovej olympiády detí materských škôl o putovný pohár primátora mesta Banská Bystrica. Medailu i vecné ceny si za reprezentáciu našej škôlky vyšportovali Timejka Antošová, Timejka Slašťanová, Lukáško Dianiška a Martinko Binder.

V mene detí i kolektívu MŠ blahozeláme päťročnej Nelke Kurjanovej, ktorá sa so svojou výtvarnou prácou „Dratvou ušíť topánočky na bosé nožky“ umiestnila na 3. mieste v súťaži

Vítali ich tam rozprávkové postavičky v netradičných domčekoch, v ktorých im zahrli veselé, ale aj strašidelné divadielka. Keď sme sa všetci v hostinci U Paroma naobedovali, preskúmali sme každé zákutie dedinky. Navštívili sme uja kováča, tetu medovníčkarku či šperkárku, ba aj zlatú rybkú! Počasie nám prialo, a tak sa deti do sýtosti vyšantili na rozľahlom rozprávkovom ihrisku. Všetci sme si odniesli krásny zážitok z tohto čarovného miestečka.

„Pikulíkove veselé pastelky 2016“. Gratulujeme!

Piesňou „Zbohom, škôlka“ sa so svojim druhým domovom rozlúčili predškoláci v predposledný deň školského roka. Na slávnostnej rozlúčke za prítomnosti rodičov boli všetkým deťom, ktoré v septembri zasadnú do školskej lavice, odovzdané osvedčenia od pani riaditeľky. Následne svoju pripravenosť a zrelosť deti dokázali počas „Noci odvahy“, keď úspešne zvládli celú noc bez maminky i ocina v ma-

Hneď na druhý deň sme v materskej škole oslávili MDD. Deti plnili rôzne športové úlohy na jednotlivých stanovištiach, zahrli sa hudobno-pohybové hry aj si vystrojili detskú diskotéku. Na konci tohto zábavou nabitého dňa čakala navyše na všetky deti aj sladká odmena.

terskej škole, len s pani učiteľkami. Prípitkom detským šampanským sme všetkým budúcim prváčikom zaželali len samé úspechy v ich novej etape života. Veríme, že budú svojim rodičom robiť naďalej radosť a prvé i ďalšie kroky do základnej školy zvládnu na jednotku.

Kolektív MŠ

Exkurzia do tlačiarne Obalotava

V rámci vyučovania regionálnej výchovy v 5. ročníku sme navštívili tlačiarne Obalotava pána Moravčíka. Aj keď v tlačiarňi nebol veľký hluk, pri prehliadke sme využili malé slúchadlá, aby sme počuli všetko z rozprávania pani Moravčíkovej. Tá nás ochotne previedla celou prevádzkou a pútavo vysvetlila, čo ktorý stroj robí.

Mohli sme si pozrieť celý proces výroby škatuľky na lieky. Všetky tlačiarenské stroje sú presne a riadené počítačmi. A, samozrejme, na naše potešenie sme si aj nejaké „nepodarky“ mohli zobrať. Na poschodí tlačiarne nás okrem iných vecí zaujala „šmýkačka na papier“, ktorou sa odvádza papierový odpad rovno do kontajnera,

a 15-ročný ihličnan v kvetináči. Po exkurzii sme si uvedomili, že navonok vyzerá budova menšia ako z vnútra. Ďakujeme majiteľovi za umožnenie prehliadky a pracovníkom za trpezlivosť pri vyrušení z ich práce a ešte jedno ďakujeme za mapy sveta, ktoré sme si hrdí odniesli domov.

Žiaci 5. B

Podakovanie

*Na krídlach anjela vzlietol som v dial,
necítim bolesť, už necítim žiaľ.
Necítim života bolestné muky,
tam niekde v dialke ma objali Pánove ruky.
A trpkosť osudu, tá ma už nemučí,
ja našiel som pokoj v nebeskom náručí.*

Úprimne ďakujeme za spoluúčasť a kvetinové dary všetkým známym a priateľom, ktorí sa prišli dňa 24. mája 2016 rozlúčiť s mojím manželom, otcom, starým otcom, krstným otcom a bratom

Jánom Horčinom.

S láskou spomína manželka Eva, dcéry Viera a Alena s rodinami, syn Peter s priateľkou a sestra Jarmila s rodinou.

INZERECIA

INZERECIA

OSTRIHÁM A UPRAVÍM
Vášho 4-nohého miláčika
u VÁS DOMA
BB a okolie

Marianna CHEBEŇOVÁ
0903 671 001

e-mail: majka.chebenova@gmail.com

10. 9. 2016

Luteránska procesia

KOMUNÁLNA POISŤOVŇA
VIENNA INSURANCE GROUP

KOMUNÁLNA POISŤOVŇA, a.s. Vienna Insurance Group otvorila nové obchodné miesto v Banskej Bystrici na Striebornom námestí č. 4, s možnosťou bezplatného parkovania.

Bez zdĺhavého čakania uzatvoríte potrebné poistenie, prípadne získate poradenstvo v oblasti:

- povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel,
- havarijného poistenia,
- poistenia nehnuteľností a domácnosti – rodinný dom, rekreačná chata, byt v osobnom vlastníctve....,
- cestovného tuzemského, zahraničného poistenia, poistenia horskej služby,
- poistenia zodpovednosti voči zamestnávateľovi,
- poistenia majetku firiem,
- životného investičného, kapitálového poistenia,
- úrazového poistenia.....

Kontakty:
Anna Dekkerová - 0911461869, 0949529013, 048 3214479, dekkerova@kpas.sk
www.kpas.sk,
nájdete nás aj na Facebooku: Komunálna poisťovňa a.s. VIG - obchodné miesto Banská Bystrica

Program Domu remesiel

Júl

- 20. - maľba na sklo (Križová), keramika (Liday)
- 27. - maľba na hodváb (Jánošová), keramika (Jánoš)

August

- 3. - servítková technika (Lamperová)
- 10. - batika (Maštálircová)
- 17. - razítka na textil (Križová), košíky z pedigu (Jasenovec)
- 24. - emajl (Jánošová), keramika (Jánoš)

Pozvánka

V rámci Divadelnej Chalupky v Brezne sa uskutočnia divadelné podujatia aj v našej obci.

V piatok 9.9.2016 o 10.00 h dvojpredstavenie **Za plotom** v našťudovaní DDS Prvosienka zo Zákamenného a **Srdce vojačika** v našťudovaní DDS Hugo zo ZŠ Ďumbierska z Banskej Bystrice. Obidva detské divadelné súbory úspešne účinkovali na Zlatej Priadke v Šali v roku 2016 a DDS Prvosienka aj na celosvetových medzinárodných festivaloch. V piatok 9.9.2016 o 19.00 h sa uskutoční divadelné predstavenie pre dospelých **Obec roka**. Divadlo f*ACTOR z Liptovského Petra predstaví autorskú komédiu z dedinského prostredia - obec sa pripravuje na návštevu ministra, čo prináša množstvo možností na výbornú zábavu.

/ad/

Opustili nás

V mesiaci jún 2016:

Ján Dávid
Ľubomír Patráš
Ján Madoš
Viera Slavíková
Iveta Krajanová

HURÁ MDD
ĎAKOVNÝ LIST

SLOVENSKÁ LUPČA

Vďaka ti, že ste prispeli k našej práci - umožnil ste nám a deťom zostať zdravými a šťastnými, byť aktívnymi a šťastnými.

Ďakujeme!

BCF

Výsledky našich futbalistov v ročníku 2015/2016

I. trieda

Por.	Tím	Z	V	R	P	Skóre	B
1.	TJ ŠK Sokol Jakub	26	18	5	3	90:22	59
2.	FK 09 Bacúch	26	18	4	4	76:30	58
3.	OFK Slovenská Lupča	26	18	3	5	77:34	57
4.	TJ Tatran Čierny Balog	26	16	4	6	68:42	52
5.	ŠK OPL Poniky	26	13	2	11	66:47	41
6.	FK Šalková B	26	12	3	11	60:78	39
7.	TJ ŠK Hronec	26	10	7	9	54:50	37
8.	TJ Partizán Osrblie	26	10	5	11	63:60	35
9.	OFK Slovan Valaská	26	10	5	11	47:47	35
10.	FK Sokol Nemecká	26	8	4	14	41:62	28
11.	TJ Slovan Michalová	26	7	4	15	37:77	25
12.	FK 1928 Jasenie	26	6	5	15	35:67	23
13.	TJ Mladost Lučatin	26	4	4	18	35:84	16
14.	TJ Družstevník Strelníky	26	3	3	20	35:84	12

V Jakube sa uskutočnilo záverečné stretnutie súťažného ročníka 2015/2016. Bolo to stretnutie víťaza I. triedy dospelých ObFZ Banská Bystrica, ktorým bol domáci klub ŠK Sokol Jakub, proti výberu najlepších hráčov, ktorí vzišli z hlasovania ostatných futbalových klubov, účastníkov I. triedy.

Stretnutie sa skončilo výhrou výberu ObFZ v pomere 4 : 2, keď jeho góly zaznamenali hráči: Tomáš Piar dva góly, po jednom pridali Michal Spišiak a Marek Balík. Za domáci ŠK Sokol Jakub vsietil obidva góly Matej Pánik.

Súčasťou benefičného stretnutia bolo aj vyhlásenie Jedenástky ObFZ Banská Bystrica v súťažnom ročníku 2015/2016.

V jedenástke najlepších hráčov na svojich postoch v tejto sezóne boli aj hráči Slovenskej Lupče:

pravý obranca: **Vladimír GIERTL**
stredný obranca: **Matúš HOLÉCY**
ľavý záložník: **Peter ZEHNAL**

Za najlepšieho futbalového trénera súťaží ObFZ Banská Bystrica v sezóne 2015/2016 bol vyhlásený pán **Miroslav HRUŠKA**, tréner OFK Slovenská Lupča.

Zdroj: internet

Postrehy z Lučatínskej 11-ky

Posledná júnová sobota sa už tradične spája s Lučatínskou 11-kou, ktorá sa z roka na rok čoraz viac dostáva do povedomia lupčianskej i lučatínskej verejnosti, a tým sa zákonite zvyšuje aj počet účastníkov.

Práve tento 5. ročník bol spre-vádzaný mimoriadne horúcim počasím, čo poriadne preverilo fyzickú kondíciu všetkých účastníkov. Bežiacim však na pomoc prišli lupčianski hasiči, ktorí svojou osviežujúcou fantastickou sprchou pomáhali prekonávať neznesiteľné teploty, ktoré aj tak výrazne ovplyvnili výkony bežcov. Patrí im veľká vďaka a tiež aj vďaka tomu, komu táto perfektná myšlienka napadla.

Čo však napísať na adresu niektorých arogantných vodičov? Obecný rozhlas oznamoval o uzavretí istých úsekov ciest, po ktorých

sa bežalo, ale ako vždy sa nájde niekto, kto má niekam na ponáhlho. A tak sa stalo, že bežiaci sa museli vyhýbať autám, ktoré im doslova

podrážali kolenná, vyliezali na chrbát...

Nikdy sa nezamýšľame nad pocitmi tých, ktorých bezprostredne ohrozujeme, až kým sa nestane niečo nám, a riskujeme ich zdravie a tiež aj vlastný majetok. Ak si odmyslíme to negatívne, bola táto akcia veľmi vydanená a prilákala aj množstvo povzbudzujúcich po trati, čo dodávalo bežcom potrebnú energiu.

Dúfame, že sa opäť pri tomto vydanom podujatí o rok stretneme.

Za všetkých bežcov amatérski bežci z rodiny Mikušincovej, Potančokovej a Jesenskej

